

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВИЛ ЗМАГАНЬ ВСЕСВІТНЬОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ РОК-Н-РОЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ВИДУ СПОРТУ «АКРОБАТИЧНИЙ РОК-Н-РОЛ»

Сергій Гуменюк, к.фіз.вих, доцент

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Вступ. Спортсмени Федерації акробатичного рок-н-ролу України за часи повномасштабного вторгнення не тільки зберегли високі спортивні результати у категоріях де українські спортсмени традиційно вважаються одними з найсильніших, а і здобули перемоги у найскладніших та найпрестижніших категоріях виду спорту.

Фахівці з акробатичного рок-н-ролу єдині у думці, що це стало можливим завдяки прогнозуванню вектору розвитку виду спорту, заснованому на аналізі характерних особливостей виду спорту та тенденцій його розвитку [2,3].

Прогнозування у будь-якому виді спорту є важливою складовою системи підготовки спортсменів, основними методами якої є моделювання, експертні оцінки та екстраполяція [5].

Дослідники називають Правила змагань одним з визначальних факторів впливу на структуру та зміст навчально-тренувального процесу [1,2,3,4].

Правила змагань в будь-якому виді спорту трансформуються під впливом сучасних тенденцій розвитку виду спорту [2,4,5,6,7].

У свою чергу, зміни у Правилах змагань вимагають оперативного реагування та відповідної корекції навчально-тренувального процесу.

Навіть незначні зміни в Правилах змагань впливають як на якісні так і на кількісні показники змагальної діяльності спортсменів [4].

Тому передбачення, виявлення і обґрунтування необхідності трансформації Правил змагань дедалі залишається актуальною науковою проблемою.

Мета дослідження: обґрунтувати трансформацію Правил змагань з акробатичного рок-н-ролу у відповідності до сучасних тенденцій розвитку виду спорту.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводилось на основі систематизації та аналізу науково-методичної та спеціальної літератури (Правил змагань, інших інструктивних матеріалів) з проблематики розвитку акробатичного рок-н-ролу в Україні у відповідності до трансформації Правил змагань з акробатичного рок-н-ролу Всесвітньої конфедерації рок-н-ролу.

Результати дослідження та їх обговорення. Проведений аналіз підтверджує, що одним з основних факторів впливу на структуру та зміст змагальної діяльності і навчально-тренувального процесу в акробатичному рок-н-ролі є Правила змагань.

Одним з результатів проведеного дослідження стало визначення характерних особливостей акробатичного рок-н-ролу та сучасних тенденцій його розвитку.

Характерними особливостями акробатичного рок-н-ролу є: наявність характерного музичного супроводу та вимог щодо узгодження виконуваних рухових дій з музичним супроводом; специфічна система профільюючих рухових дій (основний хід, парні акробатичні елементи; широкий спектр рухових дій, які мають бути засвоєні у ході багаторічної підготовки та доведені до високого ступеню технічної досконалості; суб'єктивна система вимірювання спортивних результатів на основі умовних одиниць – балів; наявність і важливість як технічної так і артистичної складових у ході реалізації змагальної програми; опосередковане суперництво без прямого контакту з суперником.

Сучасному акробатичному рок-н-ролу притаманні наступні тенденції розвитку: удосконалення Правил змагань, що є інструментом розвитку виду спорту; актуалізація систем оцінювання; зростання і концентрація складності змагальних програм; удосконалення компонентів виконавської майстерності; пошук нових оригінальних елементів.

У ході дослідження було встановлено, що основною ідеєю системи оцінювання, яка була розроблена Всесвітньою конфедерацією рок-н-ролу протягом 2012-2014 р.р. полягала в тому, що у структурі суддівської оцінки було виокремлено дві складові - технічну складову та артистичну складову (технічний та артистичний компонент суддівської оцінки).

Для актуалізації технічної складової було розроблено і описано модель ідеального виконання профільюючої рухової дії акробатичного рок-н-ролу – основного ходу, а також парних акробатичних елементів різних груп.

Результатом проведеної роботи та відповідної трансформації Правил змагань стало формування так званої абсолютної системи оцінювання, яка прийшла на заміну порівняльній. Характерною особливістю абсолютних систем оцінювання є визначення ступеню відповідності еталонному виконанню як профільюючої рухової дії – основного ходу, так і акробатичних елементів.

Протягом 2014-2026 розроблена система пройшла успішну апробацію на всіх міжнародних змаганнях під егідою Всесвітньої конфедерації рок-н-ролу.

Згідно з отриманими результатами дослідження сьогодення визначено, що більшість інновацій, закладених у драфті Правил змагань з акробатичного рок-н-ролу, пов'язана з вирішенням проблеми подальшої об'єктивізації системи оцінювання, наданням чітких і прозорих орієнтирів спортсменам та тренерам для удосконалення майстерності, а також спрямована на врахування сучасних тенденцій розвитку виду спорту.

У ході дослідження нами проведено порівняльний аналіз діючих Правил змагань Всесвітньої конфедерації рок-н-ролу та драфту Правил змагань, результати якого представлено у табл.1:

Таблиця 1

Порівняльна характеристика правил змагань акробатичного рок-н-ролу

Діючі правила змагань Всесвітньої конфедерації рок-н-ролу	Драфт Правил змагань Всесвітньої конфедерації рок-н-ролу
<p>Система якісної оцінки у критерії «танцювальні фігури»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - для підкритерію «ассурасу»: 0-1 – погано; 2-3 – середньо; 4 – добре; 5 – відмінно. - для підкритерію «difficulty»% 0-1 – погано; 3 – середньо; 3 – добре; 4 – відмінно. + Бонус <p>Система якісної оцінки у критерії «Хореографія»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - для підкритерію «Structure of the choreography, performance»: - 0-1 – погано; 2-3 – середньо; 4 – добре; 5 – відмінно. - для підкритерію «Ideas»: 0-1 – погано; 3 – середньо; 3 – добре; 4 – відмінно. + Бонус 	<p>Вилучено бонусні бали для критеріїв «танцювальні фігури» і «хореографія», самі критерії отримали нові назви - «Technical value» та «Execution». Підкритерії кожного критерію розбито на два діапазони: «Single element level» та «Program level».</p>
<p>Система якісної оцінки виконання акробатичних елементів у категоріях «Юніори» і «Танцювальне шоу» не описана</p>	<p>Розроблено систему рекомендованих балів для якісної оцінки виконання акробатичних елементів у категоріях «Юніори» і «Танцювальне шоу»:</p> <ul style="list-style-type: none"> у випадку наявності тільки естетичних помилок - макс.4,5 бали; у випадку наявності технічних помилок – макс. 2,5 – 4,0 бали; у випадку наявності помилок безпеки 0,5 – 2,0 бали
<p>Наявні вимоги щодо виконання 4 обов'язкових груп з 6 можливих груп парних акробатичних елементів (сальто вперед, сальто назад, тодеси, обертання, комбінації, інші акробатичні елементи).</p>	<p>Зняття обмежень щодо необхідності демонстрації обов'язкових груп парних акробатичних елементів, введення в дію системи бонусів і екстра-бонусів за демонстрацію у змагальній програмі різних груп та варіантів заходів на акробатичні елементи, надбавок за складність, демонстрацію підвищеної кількості обертань при виконання обертальних акробатичних елементів («сонце», «кугель», дюлейн» та інших)</p>
<p>Система штрафних санкцій: Штраф 30 балів за: падіння при виконанні акробатичних елементів, включаючи рестарт; - рестарт (переривання (більше ніж на один музичний такт) та відновлення виконання змагальної програми); <u>Жовта картка</u> - попередження; <u>Червона картка</u> – останнє місце у турі.</p>	<p>Змінено систему штрафних санкцій: Штраф 20 балів за: - падіння при виконанні акробатичних елементів, включаючи рестарт; рестарт (переривання (більше ніж на один музичний такт) та відновлення виконання змагальної програми); недотримання таймінгу виконання змагальної програми; недотримання вимог щодо кількості виконання повних основних ходів; недотримання вимог щодо кількості акробатичних елементів; - недотримання дрес-коду. <u>Червона картка</u> – штраф 90 балів (пара або формейшн виконують змагальну програму на 50 відсотків меншої тривалості або використовують на 50 відсотків менше акробатичних елементів). <u>Чорна картка</u> - дискваліфікація</p>

Порівняльна характеристика Правил змагань акробатичного рок-н-ролу, висвітлена у табл.1 надала можливість визначити ключові аспекти драфту Правил змагань з акробатичного рок-н-ролу Всесвітньої конфедерації рок-н-ролу (WRRC), які слід враховувати у подальшому в підготовці спортсменів різної кваліфікації, а також новітні тенденції розвитку виду спорту «акробатичний рок-н-рол»:

- спрощення порогу входу нових країн, клубів, громадських організацій спортсменів у змагання з даного виду спорту;
- оптимізація системи оцінювання змагань з акробатичного рок-н-ролу;
- включення нових категорій до програми змагань Всесвітньої конфедерації рок-н-ролу.

Висновки. Інноваційний підхід, новітні технології навчально-тренувального процесу призвели до необхідності трансформації діючих Правил змагань в спектрі технічного оснащення та виконавської майстерності що спонукало більш детально, диференційно підійти до вирішення проблематики оцінювання сучасних змагальних програм, які вбирають в себе еталонне виконання танцювальних і акробатичних елементів.

Список використаної літератури.

1. Горбенко О.В., Лисенко А.О. Особливості методики суддівства змагань зі спортивних танців і танцювального спорту. Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Вип. 8 (168). Київ, 2023. С.36 – 39.
2. Гуменюк С.В., Доценко Ю.М. Характеристика компонентів змагальної програми спортсменів вікової категорії «юніори» в акробатичному рок-н-ролі. Збірник тез «Сучасні погляди молоді на фізичну культуру, спорт та здоров'я людини». Харків, 2024. С.35 – 39.
3. Гуменюк С.В. Кизім П.М. Сучасна технологія систем оцінювання та підрахунку результатів змагань з танцювальних видів спорту. Сучасні технології підготовки спортсменів у професійних, екстремальних та техніко-естетичних видах спорту: збірник тез і всеукраїнської науково-практичної конференції «проблеми та перспективні напрями розвитку сучасного спорту: актуальні питання теорії та практики. 07 квітня 2023 року. Харків, 2023. С. 107 – 110.
4. Задорожна О., Пітин М., Тодорова В., Пасічна Т. Тенденції змін у правилах змагань у сучасних олімпійських спортивних єдиноборствах. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. 2020. № 9. Т. 28. С. 184 – 189.
5. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування. Київ, 2020. 704 с.
6. Acrobatic Rock-n-Roll Safety Levels. URL: https://www.wrrc.org/documents/rr/TR_0005_16_Acrobatic_RocknRoll_Safety_Levels.pdf (дата звернення 16.03.2026 року).
7. General acrobatic rock-n-roll Rules Version 1.9. URL: https://www.wrrc.org/documents/rr/TR_0001_19_RR_Rules.pdf (дата звернення 16.03.2026 року)
8. WRRC rock'n'roll artistic and acrobatic scoring and calculation system. URL: <https://wrrc.dance/rules/rock-n-roll-rules/> (дата звернення 16.03.2026 року).